

การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำเสนอนวัตกรรมการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากเด็กอนุบาล โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

สำนักทันตสาธารณสุขได้จัดประชุมครั้งนี้ เพื่อเป็นการรายงานและสรุปผลการดำเนินโครงการตั้งแต่ปี 2558-2560 ระหว่างวันที่ 10-11 สิงหาคม 2560 ณ โรงแรมทวินโลดิส จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยได้รับเกียรติจากท่านอธิบดีกรมอนามัยมอบโล่รางวัลและเกียรติบัตรสำหรับพื้นที่ที่มีนวัตกรรมเด่น และพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ แต่ละพื้นที่สามารถสรุปผลการดำเนินโครงการ ดังนี้

1. **ตำบลนาเตย อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา:** ทำงานเป็นเครือข่ายภายใต้โครงการ “ศพด.อ่อนหวานอาหารปลอดภัย” มีนวัตกรรมเด่น คือ เล่านิทานผ่านละครหุ่น นาฬิกาฟันสะอาด และกิจกรรมร้านค้าใจดีเพื่อเด็กน้อยสุขภาพดี

2. **ตำบลเสาเกา อำเภอลี้ล จังหวัดนครศรีธรรมราช:** เริ่มต้นจากการนำแผนที่เดินทางยุทธศาสตร์ มาปรับใช้กับพื้นที่ มีนวัตกรรมเด่น คือ “โนราโยดี ฟันดีศรีเสาเกา” โดยเป็นการนำศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มาสอดแทรกบทร้องความรู้เรื่องสุขภาพช่องปาก

3. **ตำบลตะโก อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร:** ดำเนินงานภายใต้ TAGO model มีนวัตกรรมเด่น คือ ร้านค้าไฟจราจรซึ่งเป็นการจัดกลุ่มอาหารหรือขนมที่ขายในร้านค้าตามความเสี่ยงต่อการเกิดโรคฟันผุ และนวัตกรรมกองทุนแปรงสีฟันโดยพระครูสุตาทิณันท์ โดยเปลี่ยนการให้ขนมเป็นรางวัลเป็นการให้แปรงสีฟันและยาสีฟันเป็นรางวัลแก่เด็ก

4. **อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา:** เริ่มต้นการดำเนินงานโดยใช้แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์การพัฒนาทันตสุขภาพปี 2559-2560 เน้นการทำกิจกรรมกับทุกภาคส่วน เช่น ผู้ปกครองดูแลสุขภาพฟันเด็กบันทึกข้อมูลฟันเด็ก พระเทศน์เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพฟัน โดยมีนวัตกรรมเด่น คือ การย้อมสีฟันด้วยสีดอกอัญชัน สมุดบันทึกสุขภาพ และเคลือบเรซินอุดสีการสอนทันตศึกษาเคลื่อนที่

5. **อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่:** จุดเด่น คือ มีแผนงานโครงการพัฒนาสุขภาพช่องปากของเด็กอยู่ในทุกภาคส่วน เช่น เทศบาล และโรงเรียนนำประเด็นสุขภาพช่องปากบรรจุไว้ในแผนงาน เน้นการทำงานเป็นทีมสหวิชาชีพ

6. **อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช:** เริ่มจากการวิเคราะห์ต้นทุนของชุมชนซึ่งตำบลเขาขาว เพื่อนำมาพัฒนาต่อยอด เช่น การพัฒนาศักยภาพของอสม. ฝึกทักษะ อสม. เรื่องการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง ประกวดครัวเรือนต้นแบบ ทำน้ำสมุนไพรอาหารว่างแบบเฮลตี้ และจัดตั้งกองทุนอนุรักษ์สุขภาพเขาขาว

7. **ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช:** ใช้โรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทันตสุขภาพเด็ก โดยการเริ่มวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพช่องปากของเด็กประชุมหารือร่วมกันในชุมชน จนเกิดเป็นโครงการฟันสวยยิ้มใสใส่ใจสุขภาพประชาชน

8. **ตำบลเขาทะเล อำเภอสวี จังหวัดชุมพร:** ค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาโดยการหาแนวร่วม เริ่มดำเนินการประเมินผลและคืนข้อมูลเกิดนวัตกรรมที่สำคัญ คือ สื่อให้ความรู้อาหารที่มีโทษต่อฟันและร่างกาย แผ่นพับอาหารที่มีประโยชน์ และการให้ผู้ปกครองฝึกการคำนวณปริมาณน้ำตาลในขนมและเครื่องดื่ม

9. **ตำบลบ้านนา อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง:** ใช้แนวคิดการขับเคลื่อนสุขภาพชุมชน เพื่อให้ชุมชนสุขภาพดี ใช้กระบวนการ 6 ขั้นตอน คือ รู้บริบท หาเครือข่าย ทำแผนชุมชน ทางงบประมาณ ดำเนินงาน และประเมินผล

10. **CUP ศูนย์อนามัย 11 อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช:** ขับเคลื่อนงานอบรมให้ความรู้ฝึกทักษะแก่ อสม. และใช้ line เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกิจกรรมการสื่อสาร empowerment ผ่านการนำความรู้ที่สำคัญใส่ในดช่องโปรแกรม line

11. **โรงเรียนบ้านท่าขนอน อำเภอบางขัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี:** เกิดชมรม ฟ.ฟัน ธรรมชาติ ส่งเสริมกิจกรรมการแปรงฟันหลังอาหารกลางวันและให้ผู้ปกครองร่วมกำหนดแนวทางป้องกันฟันผุ เช่น ตรวจฟันเด็ก ฝึกการเลิกวอดนม ปรับเมนูอาหารว่างที่มีประโยชน์

